

Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3

Školní vzdělávací program „Rosteme na sluníčku“

Na tvorbě školního vzdělávacího programu se podílel kolektiv pedagogických pracovníků školy

Projednáno na pedagogické poradě dne 27. 8. 2021

Čj.: 111/2021

Platnost dokumentu od 1. 9. 2021

*Zpracovala: Mgr. Hana Tomanová,
ředitelka školy*

Obsah

1	Identifikační údaje školy	3
2	Charakteristika školy	3
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	4
3.1	Koncepce Mateřské školy speciální Sluníčko.....	5
3.2	Koncepční záměry pro jednotlivá zdravotní postižení.....	5
3.3	Cíle předškolního vzdělávání	7
3.4	Cesty k naplňování cílů	8
4	Podmínky a organizace vzdělávání.....	8
4.1	Věcné podmínky.....	8
4.2	Životospráva	10
4.3	Psychosociální podmínky	11
4.4	Organizace chodu mateřské školy	11
4.5	Řízení mateřské školy.....	11
4.6	Personální zajištění	13
4.7	Spoluúčast rodičů	13
4.8	Uspořádání školy, jednotlivých tříd.....	14
4.9	Vnitřní režim školy.....	15
5	Vzdělávací obsah	16
5.1	PAPRSEK OSLAV	17
5.2	PAPRSEK PŘÁTELSTVÍ A RODINY	19
5.3	PAPRSEK PŘÍRODY	21
5.4	PAPRSEK RADOSTI	24
5.5	PAPRSEK SVĚTOBĚŽNÍK	27
5.6	PAPRSEK ZDRAVÍ	29
6	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	31
6.1	Pojetí vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními	31
6.2	System péče o děti s priznanými podpůrnými opatřeními	31
6.3	Podmínky vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními	32
6.4	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	39
6.5	Vzdělávání dětí nadaných.....	39
7	Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	40
8	Evaluační činnosti školy	41
8.1	SWOT analýza.....	41
8.2	Přehled o evaluační činnosti školy	42

1 Identifikační údaje školy

Název školy	Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3
Sídlo školy	Deylova 3 / 233, 150 00, Praha 5
IČ	63 83 17 08
IZO ředitelství	610 350 676
Právní forma	Příspěvková organizace
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Sídlo zřizovatele	Mariánské nám. 2, 110 0, Praha 1
Ředitel školy	Mgr. Hana Tomanová
Statutární zástupce školy	Bc. et Bc. Tereza Caisová
Kontakt	Tel.: 257 22 50 34, 608 702 505 Mail: sps.deylova@zris.mepnet.cz , Reditelka@mssslunicko.cz Web: www.mssslunicko.cz

2 Charakteristika školy

Mateřská škola speciální Sluníčko je zřízena jako škola podle § 16 odst. 9 školského zákona. Poskytuje předškolní vzdělávání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Nachází se v klidné části Prahy 5 – Motola, na sídlišti Homolka. Je velmi dobře dostupná i městskou hromadnou dopravou. Objekt mateřské školy je tvořen komplexem přízemních budov se třemi pavilony a hospodářskou budovou. Je obklopen vzrostlou zahradou o rozloze 5099 m², na které se nacházejí herní objekty. Součástí mateřské školy je Speciálně pedagogické centrum a školní jídelna, která poskytuje školní a závodní stravování. Sídlí zde i Spolek rodičů, sponzorů a přátel MŠS Sluníčko. V areálu je umístěna i ordinace dětské lékařky a služební byt.

Mateřskou školu navštěvují děti ve věku od 2 do 8 let, jejichž vřazování do tříd se řídí nejen kalendářním věkem, ale i dosaženou úrovní psychomotorického vývoje. V každé z šesti tříd se vzdělávají děti s různým stupněm podpurných opatření, od dětí, u kterých je nutná neustálá přítomnost asistenta pedagoga, až po děti, u kterých již došlo ke kompenzaci prvotního postižení. Jednotlivé třídy jsou označeny symboly zvířátek: berušky, motýlci, zajíčci, rybičky, ovečky a medvídci.

Hlavními partnery, se kterými škola spolupracuje, jsou Magistrát hlavního města Prahy, speciálně pedagogická centra, pedagogicko-psychologické poradny, střediska rané péče, nevládní, neziskové organizace, OSPOD, Úřad práce, mateřské a speciální školy v regionu Praha a Středočeském kraji, „sluníčko-koníčková“ škola v přírodě ve Vřesníku u Humpolce. Velmi důležitými partnery jsou především samotní rodiče a Spolek rodičů, sponzorů a přátel školy.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Pravá krása člověka vychází z jeho srdce.

„Zaléváš-li květiny, zalévej kořeny, poučuješ-li člověka, mluv k jeho srdci.“

Čínské přísloví

Je mnoho druhů květin různých barev a vůní a některé z nich jsou bohaté a nápadné, jiné prosté, ale všechny krásné ve své jedinečnosti. Každá má své uplatnění. Některé pro slavnostní či oficiální příležitosti, jiné pro potěchu naší duše a zkrášlení našeho všedního dne. Stejně tak i každé dítě je jedinečné a má v sobě potenciál, který je vhodným vzdělávacím přístupem objeven a naplňován. Ne všechny děti mají to štěstí, že mohou být zdravé a mohou podávat výkony odpovídající obvyklým vzdělávacím normám. Proto klademe při výchově a vzdělávání dětí v Mateřské škole speciální Sluníčko ještě větší důraz na harmonický rozvoj osobnosti každého dítěte.

Děti jsou vedeny k vědomí pospolitosti a zároveň k respektování odlišnosti druhého. Třídní kolektiv tvoří přirozenou sociální skupinu, neboť specifické vzdělávací potřeby našich dětí neumožňují plné zapojení mezi ostatní. Je proto nutné vytvářet program pro menší skupinky dětí nebo pro jednotlivce, případně vytvořit prostor pro samostatnou hru dítěte či jeho relaxaci. Takto se děti přirozeným způsobem učí pěstovat mezilidské vztahy a komunikovat s lidmi. Díky větší míře individuální práce mohou děti prožívat a rozvíjet svou individualitu ve vztahu s druhým člověkem. Posilováním kladného sebepojetí dochází k růstu odvahy dětí a tím i k ochotě experimentovat, učit se nové a plnit konkrétní úkoly.

Srovnáme-li náš způsob vzdělávání se způsobem vzdělávání v běžné MŠ, dá se říci, že je více zaměřen na detaily, na zvládnání dílčích dovedností. Jsme vděční za každý nový úkon, který si

dítě osvojí, neboť jsme si vědomi nesmírného úsilí, které za ním stojí, a to ze strany dětí, jejich rodičů i naší. Úspěchy dětí nehodnotíme ve vztahu k populační normě, ale ve vztahu k nim samým, k tomu, na jaké úrovni začínaly a o jakou vzdálenost se posunuly.

Nad budovou mateřské školy se točí symbol sluníčka navržený akademickým malířem Janem Palečkem, pod jeho hřejivými paprsky vyrůstají děti tak, jako na sluníčku květiny.

3.1 Koncepte Mateřské školy speciální Sluníčko

Koncepte Mateřské školy vychází z poznání, že děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají tytéž potřeby jako děti intaktní, je však pro ně specifický způsob prožívání a uspokojování.

Naším společným cílem je:

- respektovat osobnost každého dítěte
- dopřávat každému dítěti radost z úspěchu
- spolupracovat s rodinou a ostatními institucemi
- brát děti, jako své partnery
- řešit vzniklé problémy s profesionalitou a citem
- být jednotní a důslední ve výchovných požadavcích
- podporovat rozvoj klíčových kompetencí a funkčních gramotností dětí
- zaměřit na prevenci sociálně patologických jevů
- být empatičtí k dětské potřebě bezpečí, lásky, úcty
- vést děti ke zdravému životnímu stylu
- vytvářet a podporovat kladný vztah dětí k místu, kde žijí, k přírodě a ekologickému myšlení – efektivně využívat zahradu a okolní přírodu

Koncepčním záměrem je poskytovat odbornou, speciálně pedagogickou péči dle platné legislativy a vytvořit školu přitažlivou pro děti i jejich rodiče.

3.2 Koncepční záměry pro jednotlivá zdravotní postižení

Cíl koncepte pro děti s poruchou komunikace

- zajistit pravidelnou kvalitní logopedickou péči

- využívat alternativní a augmentativní formy komunikace
- využívat speciálně didaktické i technické pomůcky

Cíl koncepce pro děti s mentální postižením

- zajistit osvojení specifických dovedností zaměřených na zvládnutí sebeobsluhy a základních hygienických návyků v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- využívat speciálně edukační a didaktické metody, metodické postupy
- poskytnout dostatek kompenzačních pomůcek a didaktických materiálů

Cíl koncepce pro děti se souběžným postižením více vadami a děti s PAS

- zajistit osvojení sebeobslužných a sociálních dovedností
- umožnit vzdělání s využitím alternativních a augmentativních forem komunikace
- zajistit přítomnost asistenta pedagoga
- vytvořit klidné a vhodně upravené (strukturované) prostředí
- vytvořit proškolený tým pedagogických pracovníků orientovaný v problematice PAS

Cíl koncepce pro děti s tělesným postižením

- zajistit osvojení specifických dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu
- umožnit dětem pohyb v celém objektu školy
- vytvořit podmínky pro tělovýchovné a rehabilitační aktivity v rámci postižení
- využívat kompenzační technické a didaktické pomůcky

Cíl koncepce pro děti s poruchami pozornosti ADHD, ADD

- zajistit vhodné uspořádání tříd, klidný přístup, příznivé klima ve třídě
- vytvořit specifické podmínky vzdělávání dle doporučení psychologa
- využívat speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti

Cíl koncepce pro děti se sluchovým postižením

- uspořádat prostředí třídy pro individuální potřeby dětí, zajistit kompenzační pomůcky
- vzdělávat děti ve vhodném komunikačním systému
- zajistit osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dětí

Cíl koncepce pro děti se zrakovým postižením

- přizpůsobit prostředí třídy individuálním potřebám dětí (osvětlení, pracovní místo)
- využívat vhodné kompenzační optické, didaktické a technické pomůcky
- zajistit osvojení specifických dovedností zaměřených na sebeobsluhu a samostatnost

3.3 Cíle předškolního vzdělávání

Při tvorbě školního vzdělávacího programu vycházíme z **Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání**, koncepční záměry jsou v souladu s **rámcovými cíli předškolního vzdělávání**.

- ❖ rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- ❖ osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- ❖ získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

K naplňování těchto cílů je potřeba, aby již v předškolním věku byly u dětí položeny **základy klíčových kompetencí**. Při jejich budování zohledňujeme individuální možnosti každého jednotlivého dítěte. I u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se snažíme o naplňování těchto kompetencí.

- ❖ **Kompetence k učení** - učíme se soustředit na činnost a dokončit započatou činnost, všimnout si souvislostí, užívat jednoduché znaky a symboly, zkoumat, objevovat, experimentovat, orientovat se v prostředí, ve kterém žijeme, radovat se z úspěchu.
- ❖ **Kompetence k řešení problémů** – učíme se všimnout si dění a problémů v nejbližším okolí, řešit známé a opakující se situace, postupovat cestou pokusu a omylu, nebát se chybovat, rozlišovat řešení, která vedou k cíli.
- ❖ **Kompetence komunikativní** – učíme se rozumět slyšenému, reagovat na pokyny, vyjádřit své pocity, dorozumět se vhodným způsobem, přiměřeně svým schopnostem, využívat alternativní i augmentativní formy komunikace.
- ❖ **Kompetence sociální a personální** - učíme se rozlišovat vhodné a nevhodné chování, být odpovědný za své jednání, být ohleduplný k druhým, dokázat se prosadit, ale i podřídit, dodržovat pravidla, rozlišovat blízké a cizí lidi, uplatňovat základní společenské návyky.

- ❖ **Kompetence činnostní a občanské** – učíme se přizpůsobit okolnostem, pečovat o své zdraví, zvládat jednoduché úkony sebeobsluhy a osobní hygieny, učíme se hrát si spolu, zajímat se o druhé, poznat příjemné důsledky z aktivity a činnosti.

Způsoby osvojování si kompetencí jsou však mnohdy odlišné. Využíváme **speciálně-pedagogické metody, postupy a formy práce, kompenzační a rehabilitační pomůcky, speciální didaktické materiály.**

3.4 Cesty k naplňování cílů

- **Metoda přiměřenosti** - respektovat zvýšenou unavitelnost, klást na děti přiměřené nároky, v případě potřeby zajistit odpočinek krátkými relaxačními přestávkami.
- **Metody respektující pedagogickou situaci** – vzhledem k individuálním potřebám jednotlivých dětí volit vždy takový způsob výuky, který se jeví pro dítě jako nejefektivnější individuální „výuka“ / skupinová „výuka“.
- **Metoda vizualizace** - využití vizuální podpory při vysvětlování složitějších instrukcí, pro zajištění časové předvídatelnosti, pochopení obsahu sdělovaného.
- **Metoda strukturalizace** - struktura úkolů, jednotlivých činností, pracovního místa.
- **Metoda postupných kroků** - při osvojování si nových dovedností. Nesnažit se dítě naučit vše najednou, postupovat v jednotlivých krocích.
- **Metoda přirozeného učení** - vycházet ze zájmů dítěte, vybírat motivující činnosti, často je střídat.
- **Metoda zpevnování** - upevnování již získaných dovedností častým procvičováním.
- **Metoda povzbuzování** - nadstandardní motivace, častá pochvala, pozitivní zpětná vazba.

4 Podmínky a organizace vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

Mateřská škola původně zaujímal dva pavilony v objektu jeslí, postupně získala do správy i třetí pavilon a hospodářskou budovu. Postupnými stavebními a technickými úpravami vznikl areál, který zahrnuje šest tříd ve třech pavilonech a hospodářskou budovu, které jsou vzájemně propojeny atriem.

K jednotlivým třídám přísluší sociální zázemí, kabinety pro ukládání pomůcek, šatny pro děti a denní místnosti pro zaměstnance. Na pavilonech jsou umístěny i pracovny zaměstnanců SPC, pracovna hospodářky, ředitelna a mediátka. U každého pavilonu je prostorná terasa se zastřešenou pergolou. V hospodářské budově byla vybudována na místě původní prádelny školní jídelna a kuchyň, kde se stravují děti i dospělí, dále jsou zde sklepní prostory – archiv a sklad, ordinace dětské lékařky a služební byt. Objekt je vytápěn vlastním plynovým topením.

Budovy mateřské školy obklopuje rozlehlá zahrada se vzrostlými jehličnany i listnatými stromy a keři. Jsou zde tři pískoviště, herní prvky pro děti různých věkových skupin, dále pak hřiště pro sportovní hry. Vybavení zahrady je průběžně doplňováno o nové prvky, herní objekty, které neprošly revizí byly postupně odstraněny. Do budoucna je nezbytná celková obnova zahrady.

Údržba celého areálu postaveného v 70. letech minulého století je náročná vzhledem k nutnosti skloubit moderní technologie a současný trend podmínek vzdělávání s původním typem objektu a jeho možnostmi. Objekt vyžaduje četné opravy a rekonstrukce různého rozsahu. Ty jsou hrazeny z investičního, nebo rezervního fondu školy, případně z finančních prostředků určených na provoz školy.

Prostorové řešení i vybavení mateřské školy je přizpůsobeno potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, splňuje bezpečnostní a hygienické normy. Interiéry jednotlivých tříd poskytují prostor pro skupinové i individuální činnosti, koutky pro hru dětí, prostory pro výtvarné, pracovní i pohybové aktivity. Mateřská škola má i vlastní keramickou pec. Pro děti, jejichž zdravotní postižení vyžaduje vysokou míru podpory byla zřízena pracovní místa pro individuální rozvoj. Pro speciálně pedagogickou a logopedickou péči je k dispozici pracovna, vybavena novým nábytkem a speciálními pomůckami.

Nábytek, sociální, a hygienické vybavení je postupně obnovováno a doplňováno tak, aby dobře sloužilo svému účelu a zároveň v rámci celého objektu působilo estetickým dojmem. Pro děti je v mateřské škole k dispozici bohatá nabídka hraček, knih, výtvarných a pracovních materiálů, tělocvičného náčiní, kompenzačních a didaktických pomůcek. Většina z nich je umístěna ve třídách tak, aby k nim měly děti přístup, mohly si je samostatně brát a dokázaly je i samy uložit. Výzdobu tříd a šaten tvoří z velké většiny práce dětí. Mediátka slouží zaměstnancům školy jako půjčovna odborné literatury a odborných časopisů.

Mateřská škola je dále vybavena počítačovou technikou a programy pro administrativní účely (hospodářka, ředitelka, vedoucí školní kuchyně, zaměstnanci SPC), výukovými programy pro děti (pracovní logopeda, speciálního pedagoga), pro zpracování dokumentace, tvorbu pracovních listů a distanční výuku i několika notebooky na třídách. V červenci 2020 došlo k instalaci datových rozvodů v budově školy. Mezi další vybavení patří - iPad, TV, Interaktivní tabule a CD přehrávače. Zaměstnanci školy mají k dispozici 2 kopírky a 6 tiskáren.

4.2 Životospráva

Stravování v mateřské škole zajišťuje školní kuchyně, která je umístěna, stejně jako jídelna v hospodářské budově. Dětem jsou podávány pokrmy třikrát denně, v podobě přesnídávky, oběda a svačiny. Ve školní jídelně připravují jídlo dvě paní kuchařky. Jedna z kuchařek je zároveň vedoucí školní jídelny, a stará se tedy i o skladbu jídelníčku a dohled nad dodržováním předepsaných technologií přípravy jídel. Během dne mají děti na třídách zajištěný pitný režim. Na třídě děti používají vlastní hrnečky, které si na začátku školního roku přinášejí z domova.

Na svačinku i oběd přecházejí děti do školní jídelny, kde si upevňují své stravovací návyky. Vzhledem k rozmanitosti podpůrných opatření mají děti i různé stravovací potřeby. Ty jsou personálem školy respektovány v podobě zajištění speciálních diet, stravovacích rituálů, speciální úpravy jídla. Děti nejsou do jídla nuceny, tam kde to situace dovolí, je jim doporučováno jídlo ochutnat.

Vzhledem k obtížím při přesunech nejmladších dětí ze třídy do jídelny studenými átrii, se v poslední době přikláníme spíše ke svačině mladších dětí na třídě. Děti s větší potřebou odpoledního odpočinku si tak mohou déle poležet na lehátku, je respektováno i individuální tempo každého dítěte při stravování.

Dětem je během dne zajištěn dostatek pohybových aktivit, které probíhají jak ve třídách, tak i venku. Pedagogové využívají k různým činnostem i venkovní terasy, na které mají děti přístup z jednotlivých tříd. V odpoledních hodinách je v době příznivého počasí ve velké míře využívána školní zahrada.

4.3 Psychosociální podmínky

V mateřské škole se snažíme vytvořit takové podmínky, aby se zde děti cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Pedagogové mají ke všem dětem rovnocenný přístup, jakékoliv jejich zesměšňování, či podceňování je nepřípustné. Dětem je dopřáván dostatek času k prováděným činnostem, jsou respektovány jejich individuální možnosti. Každá snaha je pozitivně oceňována. Nově přijaté děti jsou v mateřské škole postupně adaptovány, po předchozí konzultaci s rodiči. Vzdělávací nabídka je přizpůsobena potřebám a možnostem dětí. Vztah mezi dětmi a dospělými je založen na vzájemné důvěře, toleranci a ohleduplnosti. V průběhu dne je dětem dán dostatečný prostor k odpočinku a relaxaci.

4.4 Organizace chodu mateřské školy

Denní režim školy dává pedagogům prostor, jak pro skupinovou činnost, tak i pro individuální práci s dětmi. Vždy je respektováno osobní tempo každého dítěte, jeho psychomotorický vývoj a speciální vzdělávací potřeby. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený, děti mají během dne dostatečný prostor pro hru a jiné oblíbené činnosti. Na změny jsou upozorňovány s dostatečným předstihem, spontánní aktivitu mají tak možnost dokončit, nebo se k ní vrátit později. V mateřské škole je respektováno soukromí i osobní prostor, pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku. Režim školy je nastaven tak, aby nedocházelo ke spojování tříd, pokud k tomu nejsou závažné organizační důvody.

4.5 Řízení mateřské školy

Škola je řízena statutárním orgánem školy, kterým je ředitelka. Jedná ve všech záležitostech jménem školy, rozhoduje o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole, o hlavních otázkách hospodaření, mzdové politiky. Schvaluje všechny dokumenty a materiály, které tvoří výstupy ze školy, odpovídá za BOZP a PO, za ochranu citlivých údajů. Odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň výchovně-vzdělávacího procesu a speciálně pedagogické péče. Vydává vnitřní řády a směrnice. Jejich tvorba vychází z platných právních předpisů. Podporuje vzájemnou spolupráci zaměstnanců školy, ponechává jim dostatek pravomocí, motivuje je ke spoluúčasti na vytváření programu školy. Plánování pedagogické práce a chodu školy vychází z analýzy aktuálního stavu, vnitřní evaluace a kontrolní činnosti. Školní vzdělávací program je založen na týmové spolupráci.

Určité pravomoci ředitelka deleguje na ostatní vedoucí pracovníky školy. **Zástupkyně ředitelky** úzce spolupracuje s ředitelkou na vedení školy, zastupuje ředitelku v době její nepřítomnosti a rozhoduje o neodkladných záležitostech. Plní další úkoly v rámci pracovní náplně. **Vedoucí SPC** spolupracuje s ředitelkou školy, zodpovídá za činnost SPC. **Vedoucí školní jídelny** řídí provoz školní jídelny a kuchyně. **Školník** odpovídá za údržbu školy, vykonává správce budovy a zařízení.

Informační systém uvnitř mateřské školy:

- Osobní rozhovor se zaměstnancem dle potřeby
- Informační oběžník na pracovišti
- SMS zprávy – pro rychlý přenos informací dle skupin - pedagogičtí pracovníci, AP, speciální pedagogové, SPC, provozní zaměstnanci
- Komunikace přes e-mail
- Komunikace přes skype – v době uzavření MŠ
- Nástěnky – pro platnost dlouhodobějších informací
- Malé pedagogické porady – 1krát za měsíc, nebo podle potřeby
- Provozní porady – dle potřeby
- Porady SPC – 1krát měsíčně, nebo podle potřeby
- Velké pedagogické / provozní porady – 4krát do roka

Informační systém směrem k rodičům a veřejnosti

- Webové stránky – pro širokou veřejnost
- Nástěnky a informační cedule v šatnách – pro rodiče
- Komunikace po internetu
- Třídní schůzky
- Individuální rozhovory s rodiči – pro předání každodenních informací, konzultace IVP, plánů osobního rozvoje
- Výroční zprávy – pro zřizovatele
- Výkazy
- Informace směrem ke zřizovateli

4.6 Personální zajištění

V mateřské škole je dětem k dispozici šest tříd, v každé z nich se dětem věnují dva pedagogové a jeden asistent pedagoga. Převážná většina pedagogů má předepsané vysokoškolské vzdělání v oblasti speciální pedagogiky. Ty, které ho ještě nemají si svou odbornost průběžně doplňují v rámci DVPP. U nově přijímaných zaměstnanců jsou kvalifikační předpoklady podmínkou. Asistenti pedagoga jsou plně kvalifikovaní. V rámci rozpočtu a organizačního zajištění provozu ředitelka umožňuje všem zaměstnancům pracovat na celoživotním vzdělávání a jejich aktivitu podporuje.

Služby pedagogických pracovníků na třídách jsou vytvářeny tak, aby byla dětem zajištěna maximální péče. V době, kdy probíhají řízené výchovně vzdělávací aktivity jsou na třídách přítomni tři pedagogičtí pracovníci současně. Součástí programu mateřské školy je i logopedická a speciálně pedagogická péče, která je zajišťována školním speciálním pedagogem a logopedem. Konkrétní podpůrná opatření u jednotlivých dětí mají pedagogové možnost konzultovat s pracovníky SPC, které je součástí mateřské školy, ale i s jinými pracovníky SPC a PPP, která mají děti v péči.

Pedagogičtí pracovníci školy:

Ředitelka, učitelky, asistenti pedagoga, školní logoped, speciální pedagog.

Nepedagogičtí pracovníci školy a školní jídelny:

Hospodářka, uklízečka, školník, vedoucí školní kuchyně, kuchařka.

Pedagogičtí pracovníci SPC:

Vedoucí SPC, speciální pedagogové, psycholog.

4.7 Spoluúčast rodičů

Vzhledem k tomu, že většina dětí nedokáže sdělit rodičům své zážitky z dní ve škole, jsou rodiče pravidelně informováni při vyzvedávání dětí o tom, co dítě ten den v MŠ prožilo, jak se chovalo. Stejně informace očekávají pedagogové i od rodičů. Oni jsou Ti, kteří své děti nejlépe znají. Zaměstnanci školy se snaží s rodiči navázat partnerský vztah, spolupracovat na řešení případných problémů a být otevření novým podnětům. Rodiče mají možnost podílet se na dni v MŠ, pokud projeví zájem, mohou se spolupodílet na plánování programu mateřské

školy. O individuálních pokrocích dětí jsou rodiče informováni při konzultacích, na kterých se vzájemně domlouvají, plánují společné postupy ve výchově i vzdělávání. Zaměstnanci školy respektují soukromí rodiny, jednají s rodiči s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

4.8 Uspořádání školy, jednotlivých tříd

V mateřské škole je šest tříd určených dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě doporučujícího posouzení školského poradenského zařízení SPC, nebo PPP.

- ❖ Berušky – jsou třídou nejmladších dětí, mnohé z nich při nástupu do MŠ ještě nedosáhly věku tří let. Zde je největší důraz kladen na postupnou adaptaci dětí na nové prostředí a rozvoj sebeobslužných dovedností.
- ❖ Motýlci – třída věkově smíšená s převahou mladších dětí. U všech dětí je vzdělávání zaměřeno na rozvoj komunikačních dovedností a sebeobsluhu. Při péči o děti uplatňují pedagogové prvky bazální stimulace.
- ❖ Rybičky – třída věkově smíšená, která je určena primárně pro děti s poruchou autistického spektra. Vzdělávání je založeno na principech strukturovaného učení – vizualizaci, individualizaci, strukturalizaci a motivaci.
- ❖ Zajíčci – třída věkově smíšená, velký důraz je kladen na rozvoj sebeobsluhy, sociálních a kognitivních dovedností. Ve třídě je vybudováno patro, k všestrannému rozvoji jsou využívány kompenzační a rehabilitační pomůcky.
- ❖ Ovečky – třída předškolních dětí. Vzdělávání je zaměřeno na předškolní přípravu, rozvoj klíčových kompetencí. Děti jsou vedeny k samostatnosti, velký důraz je kladen na rozvoj komunikace, prodlužování koncentrace a dokončení zadané práce.
- ❖ Medvídci – třída předškolních dětí, z nichž mnohé mají odklad povinné školní docházky. Předškolní příprava je velmi individualizovaná, dle speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivých dětí. Skupinovou výuku doplňuje individuální práce na pracovním místě. Lepší porozumění je podpořeno vizualizací. Třída je vybavena interaktivní tabulí.

Kritéria přijímání dětí

Přednostně jsou přijímány předškolní děti a děti s OPŠD. Z tohoto důvodu se věková hranice v jednotlivých třídách postupně zvyšuje.

4.9 Vnitřní režim školy

Mateřská škola se otevírá v 6. 45 hodin, kdy se děti scházejí ve třídě Zajíčků na pavilonu B. Od 7 hodin děti přecházejí s pedagogy do svých tříd. Denní program je uzpůsoben v rámci jednotlivých tříd a pavilonů tak, aby byl zajištěn dostatečný prostor pro herní a pohybové aktivity dětí, individuální i skupinovou činnost, pobyt venku, relaxaci a odpočinek. Dále je vymezen časový prostor k využití školní jídelny v době svačin a oběda. V jídelně jsou vždy současně dvě třídy z jednoho pavilonu.

Denní režim – časy jsou pouze orientační (viz školní řád – organizace pro jednotlivé třídy)

7.00 – 8.30 hod.	hry a dovednosti dle volby dětí, individuální práce s dětmi
8.30 – 9.30 hod.	hygiena, dopolední svačina
8.30 – 10.00 hod.	ranní cvičení (pohybová chvilka), skupinová cvičení motoriky a řeči, prožitkové učení (skupinové, individuální)
9.30 – 10.30 hod.	hry a dovednosti dle volby dětí
10.00 – 12.30 hod.	pobyt venku
11.30 – 13.00 hod.	hygiena, oběd
12.00 – 14.30 hod.	hygiena, odpočinek, alternativní program pro nespící děti, klidné aktivity na lůžku, nebo u stolečků
14.30 – 15.00 hod.	hygiena, svačina
15.00 – 17.00 hod.	hry a dovednosti dle volby dětí, individuální práce s dětmi, odpolední zájmové činnosti

V rámci docházky do mateřské školy mají děti zajištěnou **speciálně pedagogickou a logopedickou péči.**

- **Logopedická péče**

U dětí přijatých do MŠ se zpravidla jedná o závažná řečová postižení, která vyžadují komplexní zaměření logopedické péče na rozvoj slovní zásoby, motoriky mluvidel, logomotoriky, sluchové a zrakové percepce, jemné motoriky a grafomotoriky, na rozvoj sociálních a pracovních návyků, vyvození správné výslovnosti hlásek, na používání gramatických tvarů a vazeb. V rámci logopedické péče jsou využívány i výukové programy pro děti předškolního věku k motivaci, získávání i upevňování dovedností.

- **Speciálně pedagogická péče**

Speciálně pedagogická péče probíhá stejně, jako logopedická individuální formou v pracovně speciálního pedagoga. Navazuje na práci pedagogů na třídě i ambulantní odborníky, ke kterým děti docházejí. S rodiči je průběh i výsledky logopedické i speciálně pedagogické péče průběžně konzultován.

- **Další speciální přístupy**

Bazální stimulace

Canisterapie

Muzikoterapie

Maxík – stimulační program pro předškoláky

- **Mimořádné akce školy**

Divadla v MŠ – 1x měsíčně

Společné oslavy narozenin dětí

Halloween

Mikulášská nadílka

Vánoční besídky pro rodiče

Karneval v maskách

Zimní olympiáda

Škola v přírodě

Oslava Velikonoc

Oslava Dne matek

Oslava Dne dětí

Loučení s předškoláky s vystoupením pro rodiče

5 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah v mateřské škole speciální je zpracován do šesti integrovaných bloků, ve kterých jsou promítnuty všechny vzdělávací oblasti.

5.1 PAPERSEK OSLAV

Charakteristika integrovaného bloku

Téma tohoto integrovaného bloku umožňuje poznávat a vyzdvihnout výjimečné události v životě dětí, jejich rodin, školy a celé společnosti. Cílem bloku je zpestřit život ve škole, propojovat a upevňovat vztahy mezi dětmi, rodinou, školou a vytvářet společenské návyky a prosociální postoje spojené s významnými událostmi.

Očekávané výstupy

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- zvládnout jednoduché přípravné činnosti, obsluhu
- zapojovat všechny smysly při slavnostních příležitostech
- v rámci individuálních schopností se účastnit hudebně pohybových aktivit

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- umět dávat najevo příjemné a nepříjemné prožitky
- upevnit a prohloubit dovednosti v neverbální i verbální komunikaci
- rozlišovat v rámci individuálních možností slavnostní příležitosti

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- přirozeně komunikovat, navazovat nové kontakty
- umět naslouchat, vyprávět, spolupracovat
- udržovat přátelství a vztahy

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- začlenit se do školní třídy či jiné sociální skupiny
- naučit se základní společenské návyky ve vztahu k ostatním

DÍTĚ A SVĚT

- vnímat společnost a svět kolem sebe, cítit se jejich důležitou součástí

Vzdělávací obsah

Témata	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka
Narozeniny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učit děti uvědomovat si svůj narozeninový den, navozovat slavnostní atmosféru a prožívat radostné chvíle společně s ostatními ▪ Učit děti rozdělit se, obdarovávat ostatní 	Tvořit výzdobu třídy, podílet se na přípravě tabule, pohoštění. Nácvik gratulace (včetně přijetí), věnování, rozbalování dárků, symbolické foukání svíček, společné focení, organizace oslavy a zvaní hostů, smyslové hry.
Vánoce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vést děti k vnímání výjimečného období Adventu a Vánoc 	Kreativní, hudebně pohybové, literární činnosti s vánoční tematikou. Výroba ozdob, adventního kalendáře, věnce. Zdobení třídy, školy, stromku, poslech a zpívání koled, nácvik vystoupení na besídku, pečení cukroví, vánočky. Mikulášská obchůzka, vánoční besídka, oslava, výstava, divadlo či koncert.
Velikonoce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učit děti o znacích a symbolech Velikonoc 	Kreativní tvoření, hudební a pohybové aktivity a literární činnosti s velikonoční tematikou. Výzdoba třídy, školy, setí jarního osení, bylinek. Tvorba a zdobení kraslic a dekorací. Pletení pomlázky.
Ostatní zvyky a tradice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamovat děti se zvyky a tradicemi v rámci naší kultury (Masopust, MDŽ, Den otců, matek, dětí aj.), ale také kultur, ze kterých samy děti pocházejí 	Kreativní, hudebně pohybové a jiné činnosti s typickou tematikou pro danou příležitost. Výroba masek, karneval, soutěže. Výroba dárků, přáníček. Táborák, zpívání písní, opékání buřtů, jablek, pečení brambor.

5.2 PAPERSEK PŘÁTELSTVÍ A RODINY

Charakteristika integrovaného bloku

Tento blok je věnován začleňování dětí do společenského prostředí a vytváření příležitostí ke spolupráci rodiny a školy. Děti se učí zvládat odpoutání od rodičů, pobyt mimo domov v kolektivu vrstevníků a respektování autority pedagoga. Rozvíjí své komunikační a sociálně adaptační dovednosti, jsou seznamovány s pravidly, denním režimem, profesemi a je rozvíjena jejich autonomie a uvědomění si vlastního postavení v rámci skupiny.

Očekávané výstupy

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat vlastní tělesný obraz a osobní prostor

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- dle individuálních možností komunikovat (slovy, gesty, obrázky), porozumět, osvojovat si nové výrazy a aktivně je používat
- rozlišovat některé obrazové symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikační funkci
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- bez ostychu komunikovat s vrstevníky i s dospělými
- osvojit si chování, které neohrožuje zdraví a bezpečí vlastní i ostatních
- zvládnout jednoduchou kooperativní činnost s druhým dítětem

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- dokázat se přizpůsobit dennímu režimu
- respektovat předem stanovená pravidla a přijímat své povinnosti
- vědět, kde v případě potřeby hledat pomoc

DÍTĚ A SVĚT

- mít povědomí o širším společenském prostředí
- mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur

Vzdělávací obsah

Témata	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka
Moje rodina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učit děti rozeznávat členy rodiny ▪ Rozvíjet pojetí o rodině a různých typech rodiny jako seskupení lidí ▪ Posilovat kompetence dětí při odloučení od rodiny 	Hry a činnosti s obrazovým materiálem, hraní rolí, výtvarné a literární činnosti, spolupráce s rodinou (společné činnosti, oslavy, besídky), škola v přírodě.
Ve škole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adaptovat děti na kolektiv třídy ▪ Podporovat socializaci a navazování vztahů se spolužáky a zaměstnanci mateřské školy ▪ Rozvíjet komunikaci na verbální i neverbální úrovni 	Běžná verbální i neverbální komunikace, společná setkávání, aktivity podporující sblížení dětí, činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě.
Přátelství jako dar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podporovat navazování a udržování přátelských vztahů ▪ Učit děti ohleduplnosti, toleranci, zájmu o druhé, kultivovanosti v interakci a projevu 	Společenské hry, společné hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku, střídat se, pomáhat a řešit vzájemné spory, při kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách.
Ostatní lidé	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učit děti poznávat a přijímat své okolí ▪ Rozvíjet a upevňovat schopnost adaptace ▪ Zaměřovat se na schopnost dětí být součástí společnosti, na respektování autority a schopnost přijímat informace a péči od lidí v širším okolí ▪ Seznámit děti s jinými kulturami a profesemi 	Hry a činnosti s obrazovým materiálem, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého, hry na profese, společné činnosti-terapie, výlety, vycházky, škola v přírodě.

5.3 PAPERSEK PŘÍRODY

Charakteristika integrovaného bloku

Prostřednictvím tohoto integrovaného bloku probouzíme v dětech kladný vztah k přírodě, ke všemu živému i neživému, co nás obklopuje. Dále se snažíme o to, aby děti dokázaly vnímat zákonitosti proměn přírody během střídání ročních období. Budujeme základy ekologického chování dětí. Vychováváme děti k harmonickému soužití s přírodou.

Očekávané výstupy

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- rozvíjet hrubou motoriku při procházkách
- podněcovat všechny smysly při pobytu v přírodě a aktivitách s přírodninami

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- vnímat sounáležitost s okolním světem
- aktivně používat slovní zásobu a pojmy související s přírodou
- umět rozlišit oblečení podle počasí

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- umět spolupracovat při činnostech s přírodninami

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- znát pravidla chování v přírodě a základy ekologického chování
- chovat se s respektem ke všemu živému i neživému v našem okolí

DÍTĚ A SVĚT

- vnímat rozmanitost přírody při koloběhu ročních období
- získat základní povědomí o naší planetě, sluneční soustavě

Vzdělávací obsah

Témata	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka
Roční období	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učit děti vnímat jednotlivá roční období, umožnit jim je poznávat v přímém kontaktu s přírodou ▪ Rozvíjet jejich vnímání přírodních jevů pojících se k jednotlivým částem roku 	<p>Vycházky v okolí mateřské školy, pozorování změn v přírodě během střídání ročních období.</p> <p>Charakteristika jednotlivých ročních období formou vizualizace, rozvíjení slovní zásoby, dechová cvičení.</p> <p>Činnosti charakteristické pro určité roční období – pletení věnečku, koupání, hry s vodou, pouštění draka, stavění sněhuláka, hry na sněhu. Výtvarné činnosti se zážitky s důrazem na tvořivý proces.</p>
Naše krajina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učit děti rozeznávat odlišnosti v krajině, poznávat přírodní úkazy, vodstvo, hory a přírodu s nimi spojenou ▪ Vedení k šetrnému zacházení s přírodními zdroji a budování zodpovědného vztahu k přírodě 	<p>Pestrost při výběru cílů vycházek, poznávání různých typů motolské krajiny – les, lesopark, louka, zahrada, park, rybníky, potok. Činnosti zaměřené na úpravu životního prostředí – hrabání listí, sázení rostlin, úklid v blízkém okolí školy.</p> <p>Základy environmentální výchovy – třídění materiálů (odpadu), šetrné zacházení s dary přírody (voda, potraviny aj.). Poznávání různých materiálů.</p>
Živočichové	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vést děti k respektu a pozitivnímu vztahu ke všem živým tvorům ▪ Učit děti poznávat a rozlišovat zvířata, pečovat o čtyřnohé přátelé 	<p>Canisterapie, vzdělávací programy s bezprostředním kontaktem s živočichy, návštěva stanice přírodovědců. Pozorování živočichů při vycházkách, prohlížení atlasů,</p>

		<p>obrazových map a encyklopedií zvířat. Poznávání, rozlišování a nápodoba zvuků zvířat. Činnosti zaměřené na rozvoj hudebnosti. Motivační cvičení s prvky jógy, relaxace. Dramatizace pohádek o zvířátkách, pantomima, poslech četby.</p>
Rostliny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjet znalosti o rostlinách, ať už užitkových, okrasných či jiných ▪ Učit děti šetrně s nimi zacházet, pečovat o ně, pojmenovávat a rozlišovat 	<p>Pozorování rostlin a seznamování se s fázemi jejich růstu během vycházek, rozvíjení slovní zásoby. Vyhledávání v atlasech rostlin, výroba herbáře, kresba, malba, artefietika. Poučení o opatrnosti při sběru rostlin, plodin a hub. Práce na zahradě, sázení a pěstování rostlin. Hraní hudebně pohybových her (Uvijíme věneček apod.), básničky, rozpočítadla.</p>

5.4 PAPERSEK RADOSTI

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok vede k rozlišování a uvědomění si vlastních emocí, podporuje rozvoj seberegulace a estetického vnímání. V rámci bloku vytváříme příležitosti k utváření si kladného vztahu k hudbě, divadlu, knihám a jiným médiím. Cílem bloku je navodit kladné tělesné, smyslové a emoční uspokojení dítěte.

Očekávané výstupy

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- umět napodobit jednoduchý pohyb do rytmu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- sluchově rozlišovat zvuky a tóny

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, umět je vyjádřit i ovládat
- porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku příběhu
- umět reprodukovat jednoduché básničky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- chápat jednoduchý humor
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- spolupracovat a sdílet radost s ostatními
- všímat si, co si přeje druhý
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- vnímat umělecké a kulturní podněty
- vyjadřovat se skrz hudebně pohybové činnosti, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus

DÍTĚ A SVĚT

- osvojovat si nové poznatky
- znát různé druhy médií

Vzdělávací obsah

Témata	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka
Co prožívám	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjet rozlišování a uvědomování si emocionality ▪ Dbát na rozvoj schopnosti sebeovládání ▪ Podporovat rozvoj psychické zdatnosti ▪ Dbát na poznávání sebe sama a získávat sebedůvěru ▪ Rozvíjet estetické vnímání, cítění a prožívání 	<p>Smyslové hry, napodobování různých typů chování člověka, mimické vyjadřování nálad, dramatické aktivity, tvůrčí aktivity, komunikace prostřednictvím maňásků, loutek.</p>
Hudba a zpěv	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvářet kladný vztah k hudbě ▪ Podporovat spontánní hudební projevy ▪ Rozvíjet sluchovou percepci ▪ Užívat hudbu k rozvoji dítěte a terapeutickým účelům ▪ Poznávat základní hudební nástroje 	<p>Napodobování různých zvuků, dechová cvičení, artikulační, sluchové a rytmické hry, sluchové pexeso, jednoduché popěvky a písně, společný zpěv a hra na hudební nástroje, hudebně pohybové hry, pohybová improvizace při hudbě, manipulace s hudebními nástroji, Orffovy nástroje, muzikoterapie.</p>
Divadlo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Navazovat kontakt prostřednictvím maňásků a loutek ▪ Podporovat děti při ztvárnění jednoduchých dramatických rolí 	<p>Ztvárnění jednoduchých příběhů s maňásky a loutkami, dramatizace příběhů a situací, používání divadelních kostýmů, sledování divadelních představení.</p>
Knihy a jiná média	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utvářet kladný vztah ke knihám a podporovat správné zacházení s nimi 	<p>Poslech čtených či vyprávěných příběhů, sledování filmových či</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Smysluplně využívat všechny dostupná média k rozvoji smyslového, rozumového a estetického vnímání 	<p>divadelních představení, prohlížení a čtení různých typů knih. Práce s obrazovým materiálem, zážitkovým deníkem, tvorba vlastní knihy. Aktivity na pochopení časové a dějové posloupnosti, návštěva knihovny, seznámení s různými sdělovacími prostředky. Poslech hudby, sledování dětských pořadů, sledování videí, jednoduché PC programy a aplikace na tabletu, práce s interaktivní tabulí.</p>
--	---	--

5.5 PAPERSEK SVĚTOBĚŽNÍK

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je věnován poznávání světa kolem nás a orientaci v sociálním prostředí. Je základem adaptace dětí na prostředí nová, zároveň je však vede k upevňování znalostí o vlastním domově, o prostředí školy a věcech v jejich bezprostřední blízkosti. Cílem bloku je celkový rozvoj dítěte ve vztahu k předmětům, věcem, pomůckám, prostoru a místům.

Očekávané výstupy

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- rozlišovat předměty hmatem, zrakem a dalšími smysly
- účelně užívat předměty denní potřeby

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- uvědomovat si funkci předmětů, jejich použití a vztahy mezi nimi
- rozumět časové posloupnosti aktivit
- umět pojmenovat základní předměty denní potřeby
- chápat prostorové pojmy

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- umět kooperovat, zapůjčit, dělit se a být ohleduplný vůči druhému
- vnímat a akceptovat odlišnosti a preference ostatních

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- umět se adaptovat na nová prostředí, účastnit se výletů, exkurzí a jiných běžných aktivit
- být trpělivý při cestování a skupinových aktivitách

DÍTĚ A SVĚT

- rozpoznat domov a jiná známá prostředí
- umět se radovat ze společných poznávacích aktivit

Vzdělávací obsah

Témata	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka
Předměty denní potřeby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vést k poznávání a užívání předmětů denní potřeby ▪ Rozvíjet a upevňovat dovednosti spojené s používáním předmětů ▪ Rozvíjet pasivní a aktivní slovní zásobu 	Nácvik běžných činností včetně sebeobslužných činností, společného stolování, oblékání a svlékání. Pojmenovávání a třídění předmětů kolem nás s využitím obrazového materiálu, prvků AAK.
Domov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamovat děti s věcmi, které je obklopují v přirozeném domácím prostředí ▪ Rozvíjet znalosti dětí o tom, kde žijí 	Práce s fotografiemi, zážitkovými deníky, obrazovým a video materiálem. Volná a námětová hra s oblíbenými hračkami a pomůckami. Práce s mapou.
Školní třída	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamovat děti s prostory třídy a školy, školní zahrady. ▪ Rozvíjet orientaci v prostoru v rámci školy ▪ Rozvíjet schopnost rozeznávat a užívat pomůcky, šetrně s nimi zacházet ▪ Vést děti k udržování pořádku 	Pohyb v prostorách třídy, školy, zahrady, slovní komentování, poznávání ostatních tříd, místností s pomocí vizualizace. Manipulace s předměty, různorodými materiály, třídění dle různých kritérií. Kreativní činnosti, podílení se na výzdobě a úklidu školní třídy.
Ostatní místa a prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učit děti rozeznávat různá prostředí a místa a vytvářet si základní povědomí o světě kolem nás 	Plánování a realizace aktivit - vycházek, výletů, návštěv, exkurzí - prodejen, institucí (návštěva pošty, pekárny aj.) a cest dopravními prostředky. Práce s atlasem a globusem. Hry a aktivity na téma dopravy a bezpečnosti silničního provozu.

5.6 PAPERSEK ZDRAVÍ

Charakteristika integrovaného bloku

V rámci tohoto integrovaného bloku vytváříme příležitosti, jež dávají dětem možnost uvědomění si vlastního těla a prostoru. Dle individuálních schopností se snažíme zlepšovat a dále rozvíjet sebeobsluhu, manipulační a pohybové dovednosti. Postupným utvářením pravidel chování a jednání ve třídě a v blízkém okolí vedeme děti k zodpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečí.

Očekávané výstupy

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- pečovat o své zdraví
- zvládat sebeobsluhu – stolování, oblékání, osobní hygienu
- vyvíjet přiměřenou tělesnou aktivitu
- rozlišit, co zdraví prospívá a co mu škodí
- umět pojmenovat části těla a některé orgány

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- dokázat se přiměřenou dobu soustředit na činnost a udržet pozornost
- radovat se z pohybových aktivit
- rozvíjet poznání prostřednictvím pohybových aktivit
- vnímat okolí prostřednictvím všech smyslů

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- porozumět neverbálním projevům citů a nálad
- chovat se tak, aby nebylo ohroženo vlastní zdraví ani druhých

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- dokázat se přizpůsobit dennímu režimu
- rozšiřovat si repertoár chutí
- umět požádat o pomoc

DÍTĚ A SVĚT

- bezpečně se orientovat v prostředí MŠ i v blízkém okolí MŠ
- osvojit si praktické dovednosti a užívat je v běžném život

Vzdělávací obsah

Témata	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka
Moje tělo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dbát na správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech ▪ Vnímat jednotlivé části těla ▪ Rozvíjet smyslové vnímání 	Pohybové hry, rozcvičky, masáže, bazální stimulace, canisterapie, poznávání a pojmenování částí těla, Kimovy hry, hmatové pexeso.
Pečuji o sebe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budovat základní hygienické návyky ▪ Podporovat samostatnost ▪ Dbát na bezpečný pohyb dětí v prostorách školy, v přírodě a v silničním provozu ▪ Dbát na bezpečnou manipulaci s předměty 	Dodržování hygienických návyků, povídání v komunitním kruhu, námětové hry, reprodukce básniček, třídění, práce s demonstračními obrázky.
Jím zdravě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Respektovat individuální potřeby dětí ▪ Zlepšovat stravovací návyky ▪ Dodržovat pitný režim ▪ Dbát na správnou polohu při jídle ▪ Využívat kompenzačních pomůcek při jídle ▪ Posilovat zdraví a obranyschopnost organismu 	Nácvik správného stolování. Třídění potravin, příprava pokrmů, ochutnávání různých potravin, návštěva obchodů.
Jsem v pohybu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podporovat pohybovou aktivitu ▪ Posilovat odolnost organismu proti nemocem a nachlazení 	Pohybové hry, tanec, rozcvičky, jóga, masáže, pobyty venku, jízda na koloběžce, odrážedle, procházky, škola v přírodě, výlety, seznámení se s různými druhy sportu.

6 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

6.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Do mateřské školy jsou přijímány děti na základě Doporučení školského poradenského zařízení – SPC, nebo PPP a písemné žádosti zákonných zástupců. Podmínkou přijetí je přiznaný 3. – 5. stupeň podpůrných opatření. Ve škole vzděláváme děti s různým druhem postižení, zdravotním oslabením, děti z odlišného sociokulturního prostředí, nebo děti sociálně znevýhodněné, které ke svému vzdělání potřebují speciálně pedagogické přístupy, metody, formy práce a poskytování individuální podpory. Důvodem znevýhodnění může být i nedostatečná vybavenost českým jazykem.

6.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při naplňování cílů předškolního vzdělávání přizpůsobujeme podmínky tak, aby co nejlépe vyhovovaly individuálním potřebám jednotlivých dětí.

Pro tyto účely je v jednotlivých třídách:

- snížen počet přijímaných dětí
- zajištěna podpora asistentem pedagoga
- vytvořen denní režim, který se pravidelně opakuje a je výrazně přizpůsoben možnostem dětí se snahou o jejich maximální zapojení

Na pedagogické pracovníky jsou kladeny nároky v oblasti týmové práce, doplňování si odborných znalostí, navázání spolupráce se zákonnými zástupci z důvodu sjednocení přístupu k dětem.

Dle potřeby, na základě Doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce jsou některé děti vzdělávány podle individuálního vzdělávacího plánu. IVP je zpravidla doporučován tam, kde by nastavený systém vzdělávání v MŠ nepostačoval k naplňování individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Je zpracován pedagogy bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce po nástupu dítěte do MŠ. V IVP jsou uvedeny informace o úpravách obsahu vzdělávání, úpravách metod a forem práce, o způsobu hodnocení žáka, úpravě očekávaných výstupů vzdělávání. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku podle potřeb žáka. Nejméně jednou ročně škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením vyhodnocuje naplňování IVP.

6.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

❖ Vzdělávání dětí s PAS a souběžným postižením více vadami

Děti s poruchou autistického spektra a děti se souběžným postižením více vadami (dále také autismus a kombinované postižení) jsou vzdělávány současně s ostatními dětmi v malých kolektivech. Výuka je postavena na komplexní znalosti daného dítěte a jeho individuálních schopnostech a potřebách. Neodmyslitelnou součástí je spolupráce s rodiči či pečujícími. S rodinou konzultujeme zájmy, motivační prvky, chování, neobvyklé reakce, aktuální stav, oblíbené hračky, věci, činnosti. Rozvíjena je mezioborová spolupráce (pedagog – logoped – rodič – terapeut – klinický psycholog – lékař a další odborníci).

Primárním úkolem našich pedagogů je zařazení dítěte do kolektivu a jeho adaptace na nové prostředí, osoby a na režim školy. Děti procházejí adaptačním procesem na základě domluvy se zákonnými zástupci. Pedagogická práce s dětmi s autismem a kombinovaným postižením v MŠS Sluníčko staví na strukturalizaci, vizualizaci, předvídatelnosti a kontinuálním provázení dítěte i rodiny. Hledáme zájmy a motivační prvky s cílem plně rozvinout vnitřní motivaci dítěte a docílit u něj radosti z úspěchu a zapojení do skupiny.

Zcela zásadní je nastavení komunikace s dítětem, kde pracujeme komplexně s konceptem totální komunikace. Rozvíjíme nesymbolickou i symbolickou stránku komunikace za použití znaků, gest, výrazů tváře, řeči těla, tónu hlasu, objektů, obrázků, a to společně s řečí (nikoli pouze místo ní).

Děti mají k dispozici procesuální schémata (např. mytí rukou, užití toalety, oblékání), komunikační boardy, komunikační řádky pro jednoduchá sdělení, třídní komunikační knihy, (např. kniha s odměnami), komunikační karty na krk. Jsme schopni poskytnout podporu při výrobě komunikační knihy, karet, nebo mohou mít děti vlastní knihu na třídě.

Dětem jsou vytvořeny režimové lišty, které reflektují denní program třídy a práce s nimi se odvíjí od schopností dítěte (užití tranzitní karty, ukazování, strhávání karty do košíku, redukce či rozšíření karet v programu apod.). Rozvíjeny jsou všechny oblasti sebeobsluhy – např. nácvik na toaletu, stravování, oblékání – s důrazem na samostatnost.

Při výuce využíváme celou řadu pomůcek a materiálů: strukturované úkoly, obrazový materiál, pracovní listy a podklady pro rozvoj globálního čtení, schémata, reálné objekty, potraviny, přírodniny, různé materiály pro kreativní a výtvarnou tvorbu, hudební nástroje, polohovací a relaxační vaky, míčkoviště, houpačky, ale také iPad, počítač, interaktivní tabuli¹. Do výuky zařazujeme video modeling, a to nejen při individuálních činnostech (hra, práce u stolu), ale také při rozvoji sebeobslužných činností, sebepojetí, nácvicích sociálních dovedností atd.

Pro výrobu pomůcek alternativní a augmentativní komunikace a vizualizaci máme k dispozici program Boardmaker, Symwriter, dále pracujeme s odbornými publikacemi: např. Sebeobsluha u dětí s poruchou autistického spektra (Straussová, Roštárová, 2012), Jak na to? Oblékání (Zobačová, Lukešová, 2019) aj. Pracujeme také s reálnými fotografiemi dětí, rodinných příslušníků, věcí, přírodních úkazů.

Se souhlasem a ve spolupráci s rodiči vedeme dětem zážitkové deníky, které mají řadu přínosů. Staly se jedním z efektivních prvků mimo jiné pro práci s neverbálními dětmi. U některých dětí jsou to vůbec první objekty zájmu, u kterých vydrží v soustředění a slouží také při odpočinku, kdy v nich listujeme jako v knize. Zážitkové deníky dále slouží např. pro rozšiřování slovní zásoby a rozvoj globálního čtení.

Nedílnou a velmi důležitou součástí výuky dětí s autismem a kombinovaným postižením je rozvoj hry a sociálních dovedností. Volná hra je užívána k diagnostice a poznávání dětí (co koho zajímá, co rád dělá, co umí). Věnujeme se také nácvikům pomocí vizualizace (schémata a video modeling). Naším cílem je děti učit smysluplnému trávení času samostatně i ve skupině s respektem k jejich možnostem a zájmům.

Děti s autismem a kombinovaným postižením jsou v maximální možné míře zapojovány do všech aktivit. Stejně tak je jim umožněno relaxovat a je respektováno jejich aktuální rozpoložení či zdravotní stav u dětí se souběžnými zdravotními komplikacemi (diabetes, epilepsie, hydrocefalus, výživa žaludeční sondou aj.)

Výuka pro děti je pestrá s cílem zprostředkovat jim co nejširší pole pozitivních zážitků, na kterých je možné stavět. Připravujeme zeleninové a ovocné saláty, sbíráme listí, kaštiny,

¹ Dostupnost vybavení v jednotlivých třídách se liší.

pečeme perníky, pouštíme skořápkové loďky, slavíme narozeniny či Vánoce, hrajeme dětem divadlo, čteme knihy s piktogramy, vyrábíme krmení pro ptáky, vyrazíme pravidelně do přírody, chodíme bobovat a sáňkovat, jezdíme na koloběžce.

Součástí výuky dětí s autismem a kombinovaným postižením je také práce s problémovým chováním, nově chováním náročným na péči a podporu. Věnujeme se prevenci, ale i zvládnutí náročných situací. V úzké spolupráci s rodiči pracujeme na rozvoji autoregulace, sebepojetí, zapojujeme hodnotící prvky stavějící na pozitivní zpětné vazbě, nastavujeme přiměřené hranice. Do výuky zařazujeme relaxační techniky, flexibilní změny prostředí a činností a převádění pozornosti tak, aby byla zajištěna maximální bezpečnost.

❖ **Vzdělávání dětí s mentálním postižením**

I v případě dětí s mentálním postižením volíme ve výuce značně individuální přístup s přihlédnutím k tíži hendikepu a přidruženým obtížím. Podstatná však není jen diagnóza, ale hlavně zájmy, schopnosti, dovednosti, předpoklady a v neposlední řadě potřeby dítěte. Zásadní je úspěšná socializace, rozvoj komunikace a řeči, nácvik sociálních dovedností, sebeobsluhy, maximální možná podpora samostatnosti a kompetencí.

Děti s různou mírou mentálního postižení jsou rozvíjeny dle úrovně jejich kognitivních schopností. U dětí s lehkým mentálním postižením výrazně podporujeme rozvoj či nápravu řeči. Současně však stejně tak jako děti se středně těžkým a těžkým MP využívají prvků alternativní a augmentativní komunikace, procesuální schémata a jiné vizualizace (např. video modeling). Všem dětem je k dispozici školní logoped. Jsou vzdělávány v menších skupinách. Ve vzdělávání je kladen důraz na všechny oblasti rozvoje. Součástí práce s dítětem je také spolupráce s rodinou či pečujícím.

U dětí s mentálním postižením se primárně soustředujeme na navázání pozitivních vztahů s pracovníky, ale i ostatními dětmi. Rozvíjíme v co největší možné míře komunikaci, ať už prostřednictvím gest, znaků, výrazů tváře, či pomocí obrázků, piktogramů. Uplatňujeme tedy opět principy totální komunikace, zařazujeme prvky bazální stimulace, multisenzorické přístupy, zážitkové učení a řadu dalších metod, které se prolínají vzděláváním všech žáků MŠS.

Podstatnou součástí podpory žáků s mentálním postižením je práce s tzv. problémovým chováním, resp. chováním náročným na péči a podporu. Věnujeme se prevenci, rozvoji autoregulace, sebepojetí, sebehodnocení a podpoře pozitivních projevů chování.

❖ **Vzdělávání dětí s tělesným postižením**

Vzdělávání dětí s tělesným postižením je vázáno k individualitě různým potřeb a možností jednotlivých dětí. Každému dítěti je poskytována podpora, která mu umožňuje zapojit se do programu školy v co nejvyšší možné míře. K zajištění možnosti pohybu po celém areálu MŠS jsou využívány dostupné technické prostředky v podobě kočárku, invalidního vozíku, chodítek, zvláště pak lidských zdrojů v podobě asistentů pedagoga i pedagogů samotných. Vzhledem k tomu, že MŠ není bezbariérová, je možnost přijímání dětí s tímto postižením značně omezena.

Aby byla péče dostatečně odborně zajištěna, je opět kladen velký důraz na mezioborovou spolupráci s odborníky, ke kterým dítě dochází - pediatr, psycholog, neurolog, fyzioterapeut. Možnosti dítěte konzultujeme s rodiči a příslušným školským poradenským zařízením. Při rozvoji osobnosti jednotlivých dětí postupujeme s vědomím, že je dítě v obtížnější situaci, má méně zkušeností s osamostatňováním, snažíme se tedy ponechat dětem možnost vlastního rozhodování, rozvíjet samostatnost a oceňovat i ty nejmenší úspěchy. Vycházíme z předpokladu, že dítě bývá častěji fyzicky i psychicky snadno unavitelné, proto do programu zařazujeme i častější relaxaci a odpočinek.

Pro další život a předškolní přípravu se snažíme zaměřovat na základní sebeobslužné dovednosti, osobní hygienu, stolování, rozvoj jemné a hrubé motoriky a rozvoj komunikačních dovedností včetně porozumění, neboť se nezřídka tělesné postižení pojí i s jinou diagnózou. Mateřskou školu postupně dovybavujeme technickými i didaktickými pomůckami dle potřeb dětí (židle, umožňující bezpečný a samostatný sed u stolečku, polohovací vaky). V rámci programu školy je dětem poskytována bazální stimulace a canisterapie.

❖ **Vzdělávání dětí s poruchou komunikace**

Komunikace je základem našich životů a přináší nám možnost dorozumět se s okolním světem. Stejnou potřebu komunikovat se svým okolím mají i děti se speciálními vzdělávacími potřebami, proto naším primárním cílem je každému dítěti nastavit vhodný komunikační

system tak, aby mu co nejvíce vyhovoval a dítě bylo schopno ho využít v každodenním životě. U dětí se setkáváme s deficitem v expresivní i receptivní složce řeči, popřípadě se zcela nerozvinutou funkční komunikací. Dle individuálních potřeb dítěte usilujeme o podporu či rozvoj mluvené řeči, popřípadě o nastavení vhodného alternativního či augmentativního systému komunikace.

Vzdělávání dětí s poruchou komunikace probíhá v malých kolektivech. Dětem je poskytována pravidelná individuální logopedická péče, která probíhá v oddělených speciálně vybavených logopedických pracovnách. Péči zajišťují naše školské logopedky.

Pedagogové a asistenti pedagoga dále s dětmi pracují na třídách jak skupinově, tak individuálně. Komunikace a slovní zásoba (aktivní i pasivní) je rozvíjena během všech aktivit a nejvíce pak během hry, která je pro děti zcela přirozená a aktivuje jejich řečové schopnosti. Při rozvoji komunikace a porozumění pracujeme s konceptem totální komunikace, dle potřeb dětí zařazujeme užívání obrázků, fotografií, piktogramů, znaků do řeči atd. Na třídách jsou dětem k dispozici lišty, na kterých je vizualizovaný denní režim, struktura denního režimu pomáhá dětem v orientaci a porozumění. K tvorbě piktogramů a dalších pomůcek alternativní a augmentativní komunikace máme k dispozici programy Boardmaker a Symwriter.

Při podpoře rozvoje řeči jsou nedílnou součástí aktivity zaměřující se na rozvoj hrubé i jemné motoriky a grafomotoriky, dechová a artikulační cvičení, rozvoj motoriky mluvních orgánů, činnosti na rozvoj sluchového i zrakového vnímání. Při výuce využíváme celou řadu pomůcek a materiálů, pracovních listů, využíváme hudebních nástrojů atd. Důležité je dítěti poskytnout dostatečné množství podnětů a přirozeně ho motivovat ke komunikaci, snažíme se přizpůsobit zájmům jednotlivých dětí a respektovat jejich potřeby.

Ve spolupráci s rodinou jsme schopni dětem vést komunikační knihy a zážitkové deníky. Spolupráce s rodinou a dalšími odborníky je ve vzdělávacím procesu zcela zásadní, je třeba, aby postupy, které se uplatňují v mateřské škole, byly zavedeny i do domácího prostředí a naopak.

❖ **Vzdělávání dětí se sluchovým postižením**

Důležitým aspektem při vzdělávání dětí se sluchovým postižením je stupeň postižení daného dítěte, tedy zda se jedná o dítě nedoslýchavé či zcela neslyšící, tento fakt má vliv na celý

výchovně-vzdělávací proces. V rámci naší mateřské školy máme prozatím zkušenost s vzděláváním dětí nedoslýchavých, jejichž sluch byl kompenzován sluchadly či jinými kompenzačními pomůckami.

Děti se sluchovým postižením jsou vzdělávány současně s ostatními dětmi v malých kolektivech. Důležitou součástí vzdělávacího procesu je adaptace dítěte na nové prostředí a jeho socializace, pedagogové dítě podporují v navazování kontaktu s ostatními dětmi, v samostatnosti a schopnosti se samostatně rozhodovat. K lepší orientaci v prostředí a porozumění dennímu režimu dětem slouží vizualizované lišty, jasně daná struktura denního režimu a opakující se rituály a postupy.

Jednou z priorit při vzdělávacím procesu je rozvoj, popřípadě nastavení funkční komunikace. Pedagogové respektují komunikační systém vycházející z rodinného prostředí, ať už se jedná o orální přístup (mluvená řeč), systém totální komunikace, přístupy postavené na bilingválním vzdělávání (užívání mluveného jazyka i znakového jazyka), nebo vizuálně-motorické přístupy (užívání znakového jazyka). Při rozvoji řeči využívají různé pomůcky alternativní a augmentativní komunikace (piktogramy, gesta, obrázky atd.), dětem je dále poskytována individuální logopedická péče.

Při práci s dítětem volíme skupinové i individuální činnosti. Skupinové činnosti probíhají ve formě kruhu, tak aby dítě dobře vidělo na pedagogy a ostatní děti a popřípadě mělo možnost odezírat. Při vzdělávacím procesu se pedagogové zaměřují na rozvoj schopnosti navazovat oční kontakt, volí aktivity na rozvoj sluchového vnímání a sluchové diferenciaci, zařazují rytmické hry, říkadla, dechová cvičení, artikulační hry atd.

❖ **Vzdělávání dětí se zrakovým postižením**

Mezi nejčastější zraková postižení dětského věku patří poruchy binokulárního vidění – šilhavost a tupozrakost, refrakční vady – krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus, retinopatie, sítnicové degenerace, vrozený šedý nebo zelený zákal, kortikální postižení zraku (CVI) aj. Může se také jednat o zrakové a kombinované postižení. V tomto případě zohledňujeme ve vzdělávacím procesu přidružený hendikep.

V MŠS Sluníčko vzděláváme spíše děti s méně závažnými zrakovými vadami. Pro vzdělávání dětí s těžším zrakovým postižením nejsou v naší škole uzpůsobeny podmínky – bezbariérovost, speciální optické pomůcky.

Děti se zrakovým postižením jsou vzdělávány v malých kolektivech s přihlédnutím k jejich speciálně vzdělávacím potřebám a hloubce jejich hendikepu - stupně jejich zrakového postižení. Činnosti jsou přizpůsobeny osobnosti konkrétního dítěte, jeho potřebám, zájmům, schopnostem a dovednostem.

Cílem vzdělávacího procesu u těchto dětí je kompenzace nedostatků způsobených zrakovým postižením. Tato kompenzace je prováděna formou zvýraznění či zvětšení objektu nebo jeho převedením do zvukové, hmatové nebo čichové podoby tak, aby dítě získalo multisenzorickou zkušenost. Zrak je též možno kompenzovat psychickými funkcemi – pamětí, myšlením, představivostí. Důležité je, aby bylo dítě s abstraktními pojmy seznamováno názorně a opakovaně. Učení probíhá organizovaně a strukturovaně. Neopominutelný je také význam řeči a komunikace. Je třeba zmínit i nezbytnost relaxace, abychom předešli přetížení dítěte.

Důraz klademe na zrakové dovednosti - pozornost, lokalizace, fixace, sledování pohybu, koordinace oko-ruka, prostorová orientace, rozvoj zrakových představ, tělesné schéma. Opomenout nelze ani zabezpečení optimálních podmínek pro práci s osobami se zrakovým postižením: velikost, světlo, kontrast.

Při práci využíváme např. hmatové knihy a pohádky, přírodniny, látky a materiály s odlišným kontrastem a strukturou, kinetický písek, modelínu, papír, pastelky či fixy se silnou stopou, hmatové disky a stavebnice s různou strukturou povrchu, elektronické pomůcky, kaleidoskop, Orffovy nástroje, zvukové hračky, míče, didaktické hry, hračky se světelnými podněty, sklopnou desku, lupu, brýlová kolekce, okluzor.

❖ **Vzdělávání dětí s poruchou aktivity a pozornosti - ADHD a ADD**

Vzdělávání dětí probíhá v malém třídním kolektivu, což je pro děti s poruchami aktivity a pozornosti výhodou. Cílem je limitovat množství vzruchů, zrakových a sluchových podnětů, které ve větším množství působí rušivě.

Denní program je pravidelný, předvídatelný. Ve třídách je používáno zobrazení posloupnosti denních činností, které při orientaci v denním režimu pomáhá.

Děti jsou vedeny ke vzájemnému respektu, kamarádství, spolupráci. Na začátku školního roku paní učitelky spolu s dětmi stanoví pravidla, která by měla pomoci k tomu, aby se všem ve třídě spolu žilo co nejlépe. Tato pravidla jsou poté výtvarně zpracována, a obrázky jsou ve třídě vyvěšeny. Jednoduchý symbol na obrázku dětem připomene, jak je vhodné se v dané situaci zachovat.

Děti s poruchami aktivity a pozornosti bývají impulzivní, a i když pravidla znají, leckdy nejsou schopné je dodržet. V takových případech se snažíme o modifikaci chování, např. formou „semaforové terapie“. Barvy na semaforu označují vhodnost a bezpečnost daného chování. Zelená – ano, takto je to správně. Oranžová – pozor, tohle není ono. Červená – ne, tudy cesta nevede. S principem semaforu jsou děti seznámeny. Tato strategie je ještě účinnější, je-li podpořena odměnou. Kombinací uvedených postupů se děti učí sebereflexi. Pro podporu sociálního uvědomění využíváme i různé didaktické pomůcky, např. soupravu Emušáci.

Kromě rozvíjení sociálních a emočních kompetencí děti potřebují pomoc při konstruktivním využití volného času - volbě vhodné hry, pochopení principu hry, průběhu hry a setrvání u hry. Je třeba rozvíjet jejich pozornost, výdrž, trpělivost a schopnost spolupráce.

6.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mezi dětmi s nedostatečnou vybaveností českého jazyka, kterým je v mateřské škole poskytována speciálně pedagogická péče jsou i děti s jiným občanstvím. Pokud dítě – cizinec na základě doporučení školského poradenského zařízení navštěvuje mateřskou školu speciální, je mu poskytována taková podpora, kterou potřebuje k naplňování svých vzdělávacích potřeb. Vzhledem ke sníženému počtu dětí ve třídě je s ním pracováno individuálně, jako s jiným dítětem s poruchou komunikace.

6.5 Vzdělávání dětí nadaných

Speciálně pedagogická péče je v mateřské škole poskytována také dětem nadaným. Pokud dítě se speciálními vzdělávacími potřebami vykazuje v některé z oblastí mimořádné nadání je

speciálně pedagogická péče cílená na rozvoj tohoto nadání tak, aby byl využit co největší potenciál každého dítěte. Dětem jsou nabízeny takové činnosti, které vycházejí z poptávky nadaného dítěte a aktivity podporující jeho talent. Při sestavování plánu osobního rozvoje u nadaného dítěte pedagogové spolupracují s rodiči a řídí se Doporučením školského poradenského zařízení. Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí.

7 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Do mateřské školy přijímáme i děti, které ještě nedosáhly tří let věku, pokud to kapacita školy umožní. Pro tyto děti máme uzpůsobenou třídu „Berušek“. Pedagogové v této třídě se dlouhodobě zaměřují na práci s nejmladšími dětmi. Věkovému složení dětí odpovídá i vybavení třídy nábytkem, hračkami i didaktickými pomůckami. Je zde oddělen koutek pro hru od koutku pro relaxaci a klidové aktivity dětí. Pro rozvoj hrubé motoriky je třída vybavena vhodným tělovýchovným náradím. V umývárně je k dispozici přebalovací pult a skříňka k umístění hygienických pomůcek – vlhčených ubrousků a plenek. Sociální zařízení je vybaveno vhodnými WC mísami a umyvadly, sprchovým koutem a nočníky. V prostorách šaten má každé dítě svou vlastní skříňku označenou značkou pro uložení náhradního oblečení. Mateřská škola je pro dítě od dvou let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků. Aby se cítily děti v prostředí mateřské školy spokojené, dochází k postupné adaptaci na nové prostředí, která zohledňuje individuální možnosti každého dítěte a respektuje specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.

8 Evaluační činnosti školy

8.1 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">• Dobrá úroveň spolupráce s rodiči.• Přítomnost logopeda a speciálního pedagoga – zajištění nadstavbové péče.• Vysoká úroveň poskytování odborné péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti s diagnózou PAS.• Stabilizovaný kolektiv převážně kvalifikovaných pedagogických pracovníků, ochotný hledat individualizované přístupy.• Tým spolupracujících nepedagogických zaměstnanců podílejících se na utváření podmínek vzdělávání.• Asistenti pedagoga s požadovaným vzděláním, participující v rámci svých kompetencí na procesu vzdělávání.• Úzká spolupráce mezi MŠ a SPC.• Umístění objektu školy v klidné lokalitě.• Rozlehlá zahrada, vzrostlá zeleň.	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatečné zázemí pro pracovníky SPC, chybí kanceláře, čekárna pro klienty, pedagogové musí používat stejné sociální zařízení, jako klienti SPC.• Budova MŠ vyžaduje komplexní údržbu, jednotlivé opravy jsou málo efektivní.• Bezbariérovost pouze jedné třídy MŠ.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none">• Celková rekonstrukce budovy.• Navázání spolupráce s dalšími partnery v oblasti odborné péče o klienty.• Další vzdělávání pedagogických pracovníků – využití grantů.• Hledání a ověřování nových terapií, metod a postupů k rozšíření kvality odborné péče.	<ul style="list-style-type: none">• Narůstající administrativa spojená s provedením rekonstrukcí v objektu MŠ.

8.2 Přehled o evaluační činnosti školy

Předmět evaluace	Způsob vyhodnocování	Frekvence hodnocení	Odpovědnost zaměstnanců
Soulad ŠVP s RVP PV a TVP	Při prvním zpracování, dále při kontrolní a hospitační činnosti (kontrola dokumentace, hospitační záznamové archy).	Při tvorbě nového ŠVP, později průběžně, minimálně jedenkrát ročně.	Ředitelka, celý kolektiv zaměstnanců.
Naplňování cílů ŠVP v rámci TVP, realizace obsahu vzdělávání	Analýzy měsíčních plánů, pedagogické a týmové porady,	Dvakrát ročně - pololetní závěrečné hodnocení, průběžně poznámkami v TVP, třídní knize.	Pedagogové
Práce pedagogů	Neformální kontrola při procházení třídami, vzájemnými náhledy ve třídách, hospitace, individuální konzultace, rozhovory, týmové a pedagogické porady.	Individuálně, dle potřeby, minimálně jedenkrát měsíčně.	Ředitelka, zástupkyně ředitelky, učitelky.
Pedagogická diagnostika – výsledky vzdělávání	Pozorování jednotlivých dětí, dětské skupiny, záznamy o pokrocích dítěte, tvorba a hodnocení IVP, portfolia.	Průběžně, během celého školního roku. Dvakrát ročně konzultace s rodiči.	Pedagogové.
Kvalita podmínek vzdělávání <ul style="list-style-type: none"> • věcné podmínky • životospráva • psychosociální podmínky • organizace • řízení MŠ • personální pedagogické a zajištění • spoluúčast rodičů 	Pozorování dění v MŠ, vyhledávání možných rizik - záznamy v sešitě oprav, pedagogické, provozní, týmové porady, třídní schůzky s rodiči, konzultace s rodiči, kontrola spotřebního koše, kontrola skladby jídelníčku,	Průběžně.	Ředitelka, zástupkyně ředitelky, vedoucí školní jídelny, školník, pedagogičtí pracovníci

	hospitační činnost – kontrola vyváženosti spontánních a řízených aktivit, hodnocení odborné kvalifikace – doplňování vzdělání, dotazníky.		
--	---	--	--

❖ **Přehled evaluační činnosti na úrovni školy - provádí ředitelka**

- Hodnocení školy na konci školního roku
- Výroční zpráva školy
- Analýza dokumentace školy - průběžně
- Hospitační činnost – 1 krát ročně u každého pedagoga
- Hodnocení průběhu vzdělávání – s pedagogickými pracovníky dle potřeby formou formálně vedeného rozhovoru
- Hodnocení podmínek vzdělávání – průběžně, minimálně 4krát ročně na pedagogických a provozních poradách

❖ **Přehled evaluační činnosti na úrovni třídy – provádí pedagogičtí pracovníci**

- Hodnocení průběhu vzdělávání – v pololetí a na konci školního roku
- Vzájemné konzultace mezi pedagogickými pracovníky – průběžně
- Individuální záznamy v třídní knize, TVP

❖ **Evaluační činnosti na úrovni jednotlivých dětí – provádí pedagogičtí pracovníci**

- Hodnocení IVP – 2 krát ročně
- Konzultace výsledků vzdělávání se zákonnými zástupci dětí
- Záznamy o individuálních pokrocích dětí - průběžně